
Medisinsk biokjemi til frakkelommen

ANMELDELSER

KJETIL RETTERSTØL

Professor, Avdeling for ernæringsvitenskap, Universitetet i Oslo
Overlege, Lipidklinikken, Medisinsk klinikk, Oslo Universitetssykehus

Lærke Smidt Gasbjerg, Nicolai J. Wewer Albrechtsen

Laboratorieundersøgelser

7. utg. 330 s., tab., ill. København: FADL's Forlag, 2023. Pris DKK 300

ISBN 978-87-94207-48-5

Dette er ikke en lærebok i medisinsk biokjemi, men en oppslagsbok i et hendig format til å ha i frakkelommen, for lett påfyll av kunnskap. Bruk den gjerne tidlig i karrieren, før spesialistens rekvireringspraksis har satt seg. Boken egner seg derfor ikke til å leses fra perm til perm, bortsett fra de første 50 sidene, som omhandler generell medisinsk biokjemi. Som den syvende utgaven av boken er det åpenbart at den har fylt et behov frem til nå.

Boken er skrevet på dansk, der «ilt» er oksygen og «brint» er hydrogen, og derved blir oksygenmetning til «iltmætning» og hydrogenperoksid blir til «brintoverilte». Videre er det ikke lurt å slå opp på «kolesterol», men med «cholesterol» går det bedre.

Kolesterol som eksempel synliggjør også bokens dilemma mellom det å være en kortfattet opplisting og det å kunne gi en noe dypere forståelse. På en litt gammelmodig måte står det for eksempel at høye verdier av kolesterol ses ved fet kost, overvekt og røyking. Det er for unyansert til å gi mening når det ikke skilles mellom umettede og mettede fettsyrer. Fet kost med høyt innhold av umettet fett (f.eks. raps- eller olivenolje) kan faktisk gi lavere nivå av totalkolesterol. Overvekt øker primært nivået av triglyserid, og røyking reduserer HDL-kolesterol heller enn å øke totalkolesterol. Og det er feil at «fed kost» senker HDL-kolesterol, tvert om øker fet mat HDL-kolesterol. Likevel er imponerende mye informasjon samlet i denne bokens 330 sider.

Tydelig sideangivelse er viktig for raske oppslag, men sidetallet har liten font og er gjemt inn mot bokens marg. Videre manglet noen sidetall i min versjon, som side 53–4. Konseptet med å samle prøvene alfabetisk for oppslag er nyttig. Om denne papirversjon består tidens tann hos de unge gjenstår å se, da det finnes flere gode apper som også kan brukes.

På Helsebibliotekets nettsider i Norge ligger *Nasjonal brukerhåndbok i Medisinsk biokjemi*, sist oppdatert 23.3.2023, som er gratis og faglig sett kan anbefales, med en tilsvarende oppbygning som *Laboratorieundersøkelser*.

Publisert: 15. august 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0261

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. september 2026.